



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11170/2024
10.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојица из ..., чији је пуномоћник Миодраг Војновић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Зоран Ристић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 541/2023 од 06.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 541/2023 од 06.12.2023. године у делу става другог изреке и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 388/2021 од 01.11.2022. године у делу става првог и у ставу другом изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужилаца АА и ББ, обојица из ..., да се утврди да су непокретности – четворособан стан број .. – дуплекс у поткровљу вишестамбене зграде у Улици ... (раније ...) број .. у Новом Саду саграђене на кп бр. ..., уписане у ЛН .. КО Нови Сад 1 и гаражно место број 5 у приземљу вишестамбене зграде у Улици ... (раније ...) број .., саграђене на кп бр. ..., уписане у ЛН .. КО Нови Сад 1, стечене у сувласништву тужене ВВ и ГГ са уделима од по 1/2.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 541/2023 од 06.12.2023. године и пресуда Вишег суда у Новом Саду П 388/2021 од 01.11.2022. године, у делу одлуке о трошковима парничног поступка, и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду ради одлучивања о евентуалном тужбеном захтеву тужилаца и трошковима целог поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 388/2021 од 01.11.2022. године, ставом првим изреке, примарни тужбени захтев у непресуђеном делу је делимично усвојен; ставом другим изреке, утврђено је да су непокретности и то четворособан стан број .. – дуплекс у поткровљу вишестамбене зграде у Улици ... (раније ...) број .. у Новом Саду саграђене на кп бр. ..., уписане у ЛН .. КО Нови Сад 1 и гаражно место број 5 у приземљу

вишестамбене зграде у Улици ... (раније ...) број ..., саграђене на кп бр. ..., уписано у ЛН .. КО Нови Сад 1, стечене у сувласништву тужене ВВ и ГГ са уделима од по 1/2; ставом трећим изреке, тужена је дужна да трпети да се по основу ове пресуде, када се за то стекну услови, тужиоци као законски наследници покојног ГГ упишу као сувласници у по 1/4 делова означених непокретности у листовима непокретности РГЗ и другим земљишним и катастарским књигама; ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев за признање права сувласништва тужилаца на предметним непокретностима преко признатог сувласничког удела од по 1/4 за сваког тужиоца, до сувласничког удела од по 19/40 делова предметних некретнина, као и захтев за укњижбу сувласништва преко утврђених 1/4 делова за сваког тужиоца до сувласничког удела сваког тужиоца од 19/40 делова предметних непокретности; ставом петим изреке, одбијен је део захтева којим су тужиоци тражили да суд утврди да предметне непокретности чине ванбрачну сутековину покојног ГГ и тужене ВВ; ставом шестим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 1.525.900,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 541/2023 од 06.12.2023. године, ставом првим изреке, жалба је делимично усвојена, пресуда Вишег суда у Новом Саду П 388/2021 од 01.11.2022. године преиначена у делу побијане одлуке из става трећег изреке, тако што је одбијен део тужбеног захтева да је тужена дужна трпети да се на основу ове пресуде, када се за то стекну услови, тужиоци као законски наследници покојног ГГ упишу као сувласници свако у по 1/4 дела означених непокретности у листовима непокретности РГЗ и другим земљишним и катастарским књигама; ставом другим изреке, у преосталом побијаном, а непреиначеном делу из става првог, другог, четвртог и шестог изреке првостепена пресуда је потврђена, а жалбе странака одбијене; ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужилаца и тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) и оценио да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Указивање тужене на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, није било предмет оцене овог суда, с обзиром на то да се ради о повреди која се не може сматрати ревизијским разлогом, у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је рођена као ВВ1, а од 01.02.2019. године, када је променила лично име, зове се ВВ. Сада покојни ГГ, отац тужилаца, упознао је тужену током 2002. године, а од 01.09.2003. године се преселио у њен стан у коме је тужена живела са децом из првог брака, када су засновали заједницу живота. У време када је упознао тужену, ГГ је био у браку са ДД, који је разведен пресудом

Општинског суда у Темерину П 188/06 од 27.06.2006. године. У време када је упознао тужену, ГГ је био оснивач и једини власник „БЂ“ ДОО Темерин, а то привредно друштво се бавило производњом и продајом канцеларијског намештаја и намештаја за трговине. У време регистрације имало је око 70 запослених, а потом 90 запослених. Тужену је ГГ запослио у свом привредном друштву, где је од 01.09.2003. године радила на месту комерцијалисте, од 01.07.2004. године на месту шефа продаје, а од 01.12.2006. године именована је за директора „БЂ – ентеријери“ ДОО Темерин. Њена примања су од 01.09.2003. године до 31.12.2008. године укупно износила 1.484.209,70 динара. У истом периоду приходи ГГ од зараде и дивиденди износили су укупно 104.324.547,75 динара (утврђено вештачењем). ГГ је осим фирме и Темерину имао и Привредно друштво „БЂ инжењеринг“ ДОО Бања Лука, које му је такође доносило приходе од дивиденде. Заједница живота ГГ и тужене престала је 31.12.2008. године. Дана 26.12.2005. године закључен је уговор о купопродаји између ЕЕ као продавца и тужене као купца, четворособног стана број .. – дуплекс у поткровљу вишестамбене зграде број .. у Улици ... (раније ...) у Новом Саду, саграђене на кп бр. ..., уписане у ЛН .. КО Нови Сад 1. Тај уговор је судски оверен, а продавцу је за дуплекс стана исплаћена купопродајна цена од 85.000 евра у динарској противвредности. Истим уговором тужена купује и гаражно место број 5 етажиране површине 18,81 м² у приземљу наведене стамбене зграде за уговорену цену од 190.000,00 динара. За све време трајања заједничког живота ГГ и тужене они су ангажовали кућну помоћницу ради обављања кућних послова, а трошкове заједничког живота сносили су заједно и имали „заједничку касу“. Тужена је уговором о купопродаји ОвЗ 3849/12 од 04.04.2012. године продала стан, а уговором о купопродаји ОвЗ 11378/12 од 18.09.2012. године продала гаражу (које непокретности су предмет ове парнице) трећем лицу ЖЖ из ГГ је тужбу у овој парници поднео 01.07.2009. године, а преминуо је ...2016. године. Решењем Основног суда у Новом Саду О 1682/16 од 02.06.2016. године овде тужиоци оглашени су за његове законске наследнике првог законског наследног реда.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је у време стицања предметних непокретности између тужене и сада покојног ГГ постојала фактичка заједница живота која је имала све карактеристике ванбрачне заједнице у смислу Породичног закона, због чега су дуплекс и гаражно место, иако након купопродаје уписани као имовина тужене, сувласништво тужене и ГГ са уделом од по 1/2, са разлога што је међу њима постојао међусобни договор да заједно купе те непокретности које ће бити у њиховом сувласништву од по 1/2 дела, иако су ГГ приходи, односно његов допринос „заједничкој каси“ били знатно већи од доприноса тужене, па је одлучио као у изреци пресуде.

Другостепени суд је прихватио правни став и дате разлоге првостепеног суда да су тужена и сада покојни ГГ живели у фактичкој заједници живота која је имала све елементе ванбрачне заједнице и да су стекли предметне непокретности у једнаким деловима сагласно њиховој исказаној вољи преточеној у споразум, при чему је ирелевантно што је ГГ, који је имао вишеструко веће приходе од тужене, више доприносио „заједничкој каси“, јер емотивна логика нужно не мора бити и животна, из ког разлога је потврдио првостепену пресуду у делу става првог и у ставу другом изреке, којим је усвојен тужбени

захтев тужилаца и утврђено сувласништво тужене и ГГ са уделима од по 1/2 на предметним непокретностима, али је преиначио првостепену пресуду у делу изреке у ставу трећем и одбио тај део тужбеног захтева као неоснован, с обзиром да је тужена предметни стан и гаражно место продала трећем лицу – ЖЖ, те да више није уписана као власник предметног четворособног стана и гаражног места, због чега тужена не може бити обавезана да трпи да се на основу ове пресуде када се за то стекну услови, тужиоци као законски наследници покојног ГГ, упишу као сувласници свако у по 1/4 дела предметних непокретности код РГЗ и у другим земљишним и катастарским књигама.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужене истиче да су нижестепене пресуде донете уз погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 4. став 1. Породичног закона прописано је да је ванбрачна заједница трајнија заједница живота жене и мушкарца, између којих нема брачних сметњи (ванбрачни партнери). Одредбом члана 191. став 1. истог Закона прописано је да имовина коју су ванбрачни партнери стекли радом у току трајања заједнице живота у ванбрачној заједници представља њихову заједничку имовину, а ставом 2. тог члана да се на имовинске односе ванбрачних партнера сходно примењују одредбе овог Закона о имовинским односима супружника.

Одредбом члана 20. Закона о основама својинскоправних односа, ставом 1. прописано је да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем, а одредбом члана 33. истог Закона прописано је да се на основу правног посла право својине на непокретности стиче уписом у јавну књигу или на други одговарајући начин одређен законом.

Наведене законске одредбе су императивне природе, па чињеница да су у време куповине предметног стана и гаражног места сада покојни ГГ и тужена живели у фактичкој заједници живота, не може променити правни статус такве заједнице да би се иста могла сматрати ванбрачном заједницом у смислу одредаба Породичног закона, па непокретности стечене током трајања такве заједнице живота, због постојања брачне сметње, не улазе у режим заједничке имовине ванбрачних партнера, због чега у конкретном случају нема места примени члана 4. ни члана 191. Породичног закона.

Тужиоци нису доказали да је њихов сада покојни отац ГГ стекао право својине, односно право сусвојине на предметном стану и гаражном месту у смислу одредаба члана 13., 20. и 33. Закона о основама својинскоправних односа, јер ГГ није био уговорна страна при закључењу уговора о куповини предметних непокретности, нити је у катастру непокретности био уписан на истима као сувласник или власник. Насупрот томе, уговор о куповини предметног стана и гараже остао је на правној снази и његова правна ваљаност никада није оспоравана. Због наведеног, како тужиоци нису доказали ваљан правни основ за стицање сувласништва или власништва свог правног претходника на предметном стану и гаражном месту, то су нижестепене пресуде у усвајајућем делу изреке преиначене и тужбени захтев тужилаца одбијен као неоснован.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу првом изреке пресуде.

Међутим, тужиоци су у овој парници поставили два тужбена захтева, на начин прописан одредбом члана 197. став 2. ЗПП. Нижестепени судови су усвојили први тужбени захтев и зато нису одлучивали о другом (евентуалном) тужбеном захтеву (прецизираном писаним поднеском од 26.01.2015. године), заснованом на одредби члана 210. и 214. Закона о облигационим односима.

Због наведеног, списи предмета се враћају Вишем суду у Новом Саду ради одлучивања о евентуалном тужбеном захтеву тужилаца, сходно члану 197. став 2. ЗПП, због чега је морала бити укинута сходно члану 415. став 1. ЗПП и одлука о трошковима поступка, јер иста зависи од коначног исхода парнице, па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија,
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**